
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אלי מצרים ואלי כנען באימפריה המצרית - 22426

תאריך עדכון אחרון 10-09-2021

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ארכאולוגיה והמזרח הקרוב הקדום

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): רחלי שלומי חן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: msrhen@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בהופעתם של אלים מצריים מחוץ למצרים, ובצירופם של אלים כנעניים לפנתיאון המצרי בתקופת האימפריה המצרית. הקורס יבחן את מעמדו של האל אמון כאל האימפריה המצרית, ואת תפקידו במסעות הצבא המצרי בלבנט. כמו-כן, נדון בדמותה של האלה חתחור המכונה, 'גבירת ביבלוס' 'וגבירת הטורקיז', כינויים הקושרים אותה עם חצי האי סיני ועם המרחב הכנעני. כמו-כן נעמוד על הקשר בין חתחור לאלה העירומה, אלת הענף, ענת ועשתורת הכנעניות, ונבחן את הופעתן של האחרונות על ממצאים מצריים תוך דיון במעמדה המיוחד של האלה ענת במצרים של המלך רעמסס השני. נוסף על כך, יעסוק הקורס במיזוג בין-תרבותי ובצירוף אלוהויות תוך בחינת המקרה של סת-רשף בעל-הדד והשילוש של מין-קדשת-רשף.

מטרות הקורס:

לחשוף את התלמידים לממצא הארכיאולוגי והטקסטואלי מן הלבנט, המעיד על היכרות עם אלי מצרים. לחשוף אותם לממצא המצרי, המתייחס לאלים כנעניים. לעמוד על המנגנונים שבאמצעותם "נודדים" האלים מחוץ למצרים ואליה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות ממצאים כנעניים המתארים אלים מצריים, או כאלה הקשורים אליהם. להצביע על ממצאים מצריים המעידים על כניסתם של אלים כנעניים למצרים, ועל עבודה של אלים כנעניים במצרים.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה, דיון והצגה בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הקדמה ורקע
אמון אל האימפריה
חתחור
חתחור בסראביט אל חאדים ובתמנע
חתחור במרחב הסורו-כנעני
על אלות ערומות ועצים
מין-קדשת-רשף
"סת אל הביבלול"
רשף, בעל, מכל וסת
סת-בעל ומנצחים אחרים
מצריות בכתובות YHWH
עשתורת, ים ויערות ואורנים

תרבות, סינקרטיזם וכיבוש

חומר חובה לקריאה:
קריאה תינתן משיעור לשיעור

חומר לקריאה נוספת:
ינתן לתלמידים בתחילת הסמסטר

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 20 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 70 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
התלמידים ידרשו לבחור באחד מנושאי הקורס, למצוא חמישה פריטים ביבליוגרפיים על אודותיו ולהציגו בכיתה בליווי מצגת. הצגה זו תשמש בסיס לעבודת סיום הקורס (סמינר/עבודת סיום)